

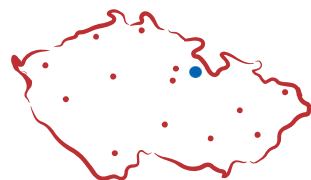

Hrad Potštejn

Z Litic nad Orlicí do Brandýsa nad Orlicí aneb od vzpurného kněze, loupeživého rytíře a hledače pokladu k ráji srdce

Text a foto: Ludmila Broklová

Spousta hradů a zámků, kouzelné přírodní scenérie, malebná krajina, skloubení historie a přírody, to vše najdete v Orlických horách a Podorlicku. Zejména oblast kolem Divoké Orlice potěší všechny milovníky turistiky a dávné i nedávné historie.

Jméno Divoká Orlice je opravdu výmluvné, je divoká a nespoutaná, její vody tečou nesčetnými peřejemi a meandry a po staletí dotvářejí ráz zdejší krajiny. Na svém toku od Litic po Potštejn řeka spojuje dva hrady z 13. století, propojené i v historicky různých obdobích. Oba byly založeny rodem Drslaviců a vlastnili je Jiří z Poděbrad a Vilém z Pernštejna. Jako bonus zde naleznete také barokní zámek.

Naše putování napříč staletími povede od vzpurného kněze, loupeživého rytíře a hledače pokladu přes

lovecký zámeček k cíli naší cesty, kde pár let působil J. A. Komenský. A kudy protéká pro změnu Tichá Orlice. Jak zdejší krajina a její historie inspirovaly tvorbu spisovatele Aloise Jiráska se dozvíte také.

Vzpurný kněz - Litice nad Orlicí

Naše trasa začíná v Liticích nad Orlicí na nádraží. Od rozcestníku se dáme po červené turisticky značené trase (TZT) směrem na Potštejn. Za mostem přes Divokou Orlici odbočíme vlevo a pokračujeme po silnici kolem jezu k dalšímu mostu

přes řeku. Když dojdeme k restauraci Zátíší, můžeme buď pokračovat rovnou na Potštejn, nebo u rozcestníku Litice -odb.hrad, odbočit k hradu Litice nad Orlicí. Pokud se rozhodneme hrad navštívit, vystoupáme po červené TZT kolem Zvoničky na Hradní kopec. Hrad Litice založil rod Drslaviců koncem 13. stol. Jedním z nejvýznamnějších majitelů hradu byl Jiří z Poděbrad. Litice si velmi oblíbil a jako český král hrad nákladně přestavoval, což vedlo k domněnkám, že Litice se měly

stát Jiříkovým Karlštejnem. Korunovační klenoty zde však nikdy uloženy nebyly, zato hrad sloužil jako pevné vězení. Jiří z Poděbrad chtěl vyloučit z politiky náboženské vlivy, čímž předběhl svou dobu. Proto neváhal v roce 1452 vystoupit proti Táboru, který jej odmítal uznat, vojenskou silou. Přední radikální kněží byli zajati a uvězněni na hradech Jiřího. Jeden z nich, Václav Koranda, byl vězněn na Liticích a zde také zemřel. Alois Jirásek tyto události zachycuje v románu „Konec a počátek“- zánik táborství a vznik Jednoty bratrské.

Vrátíme se zpátky k rozcestníku Litice n. O.-hrad, odb. a pokračujeme po červené TZT, přejdeme přes Litice a následně přes Divokou Orlici. Naše cesta teď kopíruje řeku, projdeme kolem chatiček a pak už jenom obdivujeme meandry Divoké Orlice. Cesta je rovněž cyklistická. Za slunečného počasí je příjemné se osvěžit ve vodách Divoké Orlice. Od řeky mírně

Divoká Orlice

stoupáme do Brně, a už vidíme na kopci hrad Potštejn. Odpočinout si můžeme pod přístřeškem Brná.

Loupeživý rytíř a hledač pokladu - Potštejn

U rozcestníku Potštejn-odb., hrad se opět rozhodneme, zda navštívíme hrad nebo budeme pokračovat směrem k zámku a centru Potštejna. Ke hradu Potštejn se

dostaneme modrou TZT. Od rozcestníku Potštejn-pod hradem vede souběžně Křížová cesta, vycházející od kostela sv. Vavřince. Na místě hradu stávalo v pravěku hradiště. Samotný hrad byl vystavěn Půtou z Potštejna z rodu západočeských Drslaviců na konci 13. stol. V roce 1312 vlastnil hrad Procek z Potštejna a následně jeho syn Mikuláš. Mikuláš z Potštejna patřil k největším odpůrcům Lucemburků. Pro neshody s Janem Lucemburským se stává loupeživým rytířem. Tehdy nedobytný hrad dobyl během 9 týdnů v roce 1339 budoucí český král Karel IV. Mikuláš z Potštejna zemřel pod strženou věží. Potštejnské panství kupuje v 18.stol. rod Harbuval Chamaré, v tomto období zde vznikají nové sakrální stavby, např. kaple Svatých schodů, dnes zasvěcena sv. Janu Nepomuckému, a Křížová cesta. Zároveň dochází k marnému hledání Potštejnského pokladu Janem Antonínem Harbuval Chamaré

Vstup do hradu Litice nad Orlicí

Hrad Litice nad Orlicí - věž